

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 3440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglas po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

„JUTRA“

Ustavnoppravna evolucija fašizma

OD PARLAMENTARIZMA V KORPORATIVNI SISTEM.

Te dni je zaključil v Rimu svoje veliko in pomembno jesensko zasedanje svet fašističnih korporacij, ki je razpravljal glavno o organiziranju novih korporativnih ustanov, ki naj uveljavijo nov gospodarski ter posredno tudi politični red. Na Mussolinijev predlog je bila soglasno sprejeta resolucija, po kateri smatra fašistični korporativni svet korporacije za ustanovo, ki bo združevala in vodila pod državno zaščito vse tvorne produktivne moči, imajoč pri tem pred očmi razvoj bogastva, politične sile in blagostanja italijanskega naroda. Po načelih te resolucije se morajo ustanoviti korporacije v vseh vrstah proizvodnje, njihovo število bo pa moralo v glavnem ustrezati stvarni in življenjski potrebi narodnega gospodarstva. V glavno upravo korporacij bodo prišli predstavniki fašistične stranke, kapitala, dela ter tehnike. Prva naloga fašističnih korporacij je, da posredujejo med stano in jih pomirijo ter vrše posvetovalno službo, ki je obvezna v vseh važnih vprašanjih ter da končno preko korporativnega sveta izdajajo zakone za ureditev narodnega gospodarstva.

Sklepi te resolucije so na prvi pogled morda nejasni in bi se zato utegnili zdelati komu malo pomembni, v resnici se pa skriva za njimi dokončna smrt parlamentarne demokracije v fašistični Italiji. Fašizem je že sam po sebi nasprotje vsake demokracije, je načelna diktatura voditelja in njegovih sodelavcev, vzeti iz stranke, ki ima edina monopol na vso notranjo in zunanjo politiko, prav tako kakor v boljševiški državi. Vendar italijanski fašizem parlamentarne demokracije ni ubil naenkrat, kakor ruski boljševizem. V prvem fašističnem parlamentu so ostali tudi še zastopniki drugih strank, ki so se polagoma likvidirale. V drugi parlament so bili nato na podlagi splošnih volitev izvoljeni samo še zastopniki fašistične stranke, nato so pa že bile ustanovljene korporacije, ki so v glavnem določale kandidature. Iz tega razvoja je torej moral skoraj sam po sebi vstati logični sklep fašističnih korporacij, velikega fašističnega sveta in Mussolinija, da se naposled od strani še zadnji formalni ostanek demokracije strank in se uvede stanovski parlament do konca fašizirane Italije. Fašizem postane tako še bolj identičen z državno in obenem s celokupnim narodom. Tako komentira sklepe te resolucije tudi ves italijanski in ostali tisk. Glavno glasilo sindikatov pravi dobesedno: »V Italiji umira parlament, ki ga je prinesla demokracija, umira pa tudi liberalna ekonomija, ki je kriva vsega nereda v Italiji.« Za uspešno izvedbo tega načrta korporacij, organiziranih in uskladenih stan-

nov, kot novih organov v državnem življenju, je pa predvsem potrebno, da se izvrši reforma ustave in celotne državne uprave. Ta reforma bo naravna posledica akcije, ki jo je fašizem počasi izvajal že od leta 1919, torej od svoje ustanovitve. Od l. 1926. pa, ko se je ustanovilo ministrstvo za korporacije in ko je bil sprejet prvi zakon za korporativno ureditev države, so se postavljali temelji korporativnemu sistemu. V teh sedmih letih je dobil fašistični sindikalizem dovelj izkušenj in je zadosti preizkusil sredstva za ustvaritev novega načina proizvodnje in dela. Sindikalne organizacije so bile borbeno sredstvo fašistične revolucije, sedaj pa postajajo temelj novega pravnega reda v državi. Ustanovitev korporacij po kategorijah proizvodnje ima tudi velik politični pomen. Korporacijski svet je jasno naglasil, da bo država dobila gospodarsko upravo v novi obliki. Ker pa si ni mogoče zamisliti izključno gospodarske vlade, ki bi bila čisto ločena od politične, se pojavlja potreba, da se ustava radikalno spremeni in dobijo nove korporativne organizacije tudi zakonodajno, t. j. politično oblast. Dosedanje politično predstavništvo, ki je izvajalo zakonodajno oblast, se mora preurediti in spopolniti s korporativnim predstavništvom.

Kako se bo ustava uskladila s temi načeli v praksi in v stvarni organizaciji, zaenkrat italijanski tisk še ne omenja, vse pa kaže, da bo vrhovno politično vodstvo velik fašistični svet, ki bo obenem tudi eksekutiva za sklepe stanovskega parlamenta. Enak razvoj se kaže v Hitlerjevi Nemčiji. V nedeljo 12. t. m. izvedene državnozbornske volitve so bile popolnoma enake prvim fašističnim v Italiji. Vsi sedanji novi poslanci »Reichstaga« so hitlerjevci ali vsaj taki, ki so se popolnoma podredili disciplini vodstva narodne socialistične stranke. Čim je pa bil v Nemčiji izvoljen ta »parlament«, se je tudi že pojavila napoved temeljite revizije ustave. Prve vesti o tej napovedi pravijo, da bo nova nemška ustava v marsičem podobna italijanski fašistični. Pri tem mislijo vsekakor na sedanjo, menda ne na bodočo, ki se šele pripravlja. Vendar je gotovo, da bo šel nemški narodni socializem tudi v bodoče isto pot, kakor italijanski fašizem, v smeri korporacij, stanovskega parlamenta. Tak parlament bo pa mogoče ustvariti v Nemčiji šele čez nekaj let, ker tam korporativni stroj še ni izveden tako daleč, kakor v Italiji, ampak je šele v povojih. Vse to dokazuje, da fašizem nikjer še ni dosegel končne oblike, temveč je še vedno v vrenju in neprestani evoluciji.

Sporazum med Nemčijo in Poljsko

BERLINSKI POLJSKI POSLANIK PRI HITLERJU IN NEURATHU. — PRIJATELJSKA IN NENAPADALNA POGODBA MED BERLINOM IN VARŠAVO? — POGAJANJA TUDI S ČEŠKOSLOVAŠKO. — SILEN UTIS V PARIZU.

BERLIN, 16. novembra. Državni kancelar Hitler je sprejel danes dopoldne poljskega poslanika in imel z njim v navzočnosti zunanjega ministra barona Neuratha dveurni razgovor, ki se je nanašal na vsa nemško-poljska sporna vprašanja. Po razgovoru je bil izdan uraden komunikat, v katerem se pravi, da je bil dosežen med obema državama v vseh vprašanih popoln sporazum. Obe vladi sta sklenili vsa ta sporna vprašanja rešiti v direktnih pogajanjih, pri čemer je vsako nasilje izključeno. Ta akcija je v zvezi z željo nemške vlade, da reši vsa sporna vprašanja s sosednjimi državami sporazumno. V bližnji bodočnosti se pričakuje pogajanja s Čehoslovako.

PARIZ, 16. novembra. Vest o pri-

četku direktnih pogajanj med Berlinom in Varšavo je učinkovala tukaj kakor bomba. Tukaj se govori že o vzhodnem Locarnu. Sklenitev nenapadalnih pogodb med Nemčijo in sosednjimi državami bi neizmerno utrdila mednarodni mir in bi ustvarila v Evropi za daljši čas dobo miru. Ta pogajanja se smatrajo kot dokaz nepremagljive volje Hitlerjeve vlade po miru. »Petit Parisien« piše, da je to največji diplomatski dogodek po svetovni vojni, ker je ustvaritev vzhodnega Locarna v stanju popolnoma zasidrali politiko miru. Berlinski poročevalec omenjenega lista v celoti potrjuje to domnevo in dostavlja, da bo Hitler napeljal v najkrajšem času tudi direktna pogajanja s Prago.

Anglija na strani Italije in Nemčije

SE PRED BOŽIČEM BO SKLICANA KONFERENCA ŠTIRIH V RIMU. »TIMES« ZA POPOLNO ENAK OPRAVNOST NEMČIJE.

PARIZ, 16. novembra. Agencija »Radio« se bavi s francosko-nemškim razmerjem in izjavlja, da je Hitler povzel iniciativo, da sme le on in ne Francija staviti potrebne predloge. Državni kancelar ima pred seboj dve možnosti: direktna pogajanja med Berlinom in Parizom ali pa v primeru, da bi se to ne dalo lahko uresničiti, posredovanje Anglije in Italije.

RIM, 16. novembra. Londonska vest, da je angleška vlada na včerajšnji seji pristala na zamisel sklicanja konference štirih velesil še pred Božičem v Rimu, je izzvala v tukajšnjih krogih veliko zadovoljstvo in se smatra to kot Mussolinijev uspeh in zmaga. Izkazalo se je, da morajo vsa velika vprašanja najprej razčistiti velesile, nakar bodo šele pritegnjene manjše države.

PARIZ, 16. novembra. V Parizu je izzvala vest o stalšču angleške vlade v vprašanju nadaljevanja razorožitvenih pogajanj na ožji bazi pakta štirih velesil skeptso.

LONDON, 16. novembra. Včerajšnje poluradne »Times« zahtevajo v uvodniku od angleške vlade, da se odloči v razorožitvenem vprašanju za novo iniciativo. Angleška delegacija je dne 14. oktobra v Ženevi v zadnjem trenutku storila zgrešen korak, ker se je »zelo nesodobno« obvezala napram Franciji. V teh razmerah ne preostaja Angliji nič drugega, kakor da spremeni svoje stališče. Vlada je imela sinoči svojo sejo in jo je vodil pri tem glavni namen doseči sporazum in se v tem odločilnem trenutku ponuditi Nemčiji. Seveda pa popolnoma naravno ta angleška ponudba ne sme presegati temeljev, na katerih počiva angleški razorožitveni predlog in je treba ob tej priložnosti opozoriti vlado na zelo važno dejstvo, da je Nemčiji že priznana enakopravnost in da v angleški javnosti prevladuje prepričanje, da je danes, petnajst let po vojni, napočil pravi čas za absolutno enakopravnost med bivšimi zmagovalci in premaganci.

Podpolkovnik Micić obešen

BEOGRAD, 16. novembra. Upokojeni podpolkovnik Lujo Micić, ki je bil pred dnevi obsojen v znanem častniškem vojnem procesu v Beogradu, je bil davi ob 6. uri obešen.

Čehoslovaška vojska pripravljena

PRAGA, 16. novembra. Na včerajšnji seji proračunskega odbora je imel vojni minister govor, v katerem je naglasil, da noče ponovno na široko govoriti o vojaški organizaciji Čehoslovaške, ker je o tem govoril že v parlamentu. Minister Bradáč je ponovno naglasil samo to, da bodo zvišani in odobreni krediti za vojsko uporabljeni skrajno koristno, da se tako poveča sposobnost in pripravljenost čehoslovaške vojske. Ne bo nobenih velikih sprememb, temveč se bo delalo na dosedanjih začrtanih in preizkušeni podlagi. Eno pa mora na vsak način

trditi in to je, da je čehoslovaška vojska pripravljena za vsak primer in da bo čvrsto okrepljena, čim bolj bo mogoče, ker je le to edini odgovor na nevarnosti okrog republike.

NARODNA SKUPŠČINA.

BEOGRAD, 16. novembra. Narodna skupščina je danes nadaljevala razpravo o predlogu zakona o obvezni vzgoji mladine. V času našega poročila govori bivši minister za telesno vzgojo naroda dr. Kraljević, ki je predlog zakona analiziral in ga toplo priporočil.

V NEMČIJI PADAJO MEJNIKI.

BERLIN, 16. novembra. Protifederalistični pokret v Nemčiji zavzema vedno večji razmah. Sedaj je dnevna naloga hitlerjevske omladine odstranjevanje obmejnih količkov in mejnikov ter znamenj, ki so bila postavljena med posameznimi nemškimi deželami. Večina teh mejnikov in znamenj je že odstranjena.

Desorientiranost francoskega tiska

PARIŠKI LISTI STAVIJO NEENOTNE PREDLOGE. DIREKTNJA POGAJANJA Z BERLINOM BI POME NILA ODBITJE ZAVEZNIKOV.

PARIZ, 16. novembra. Pariški tisk je do govorih Boncourja in Sarrautja popolnoma desorientiran. Nekateri listi zahtevajo oboroževanje s polno paro in postavitev sile proti sili, drugi predlagajo naj bi se počakalo, kako se bo položaj razvijal, dočim pa zahtevajo tretji pogajanja z Nemčijo, kakor jih je ponudil Hitler. »Echo de Paris« priznava, da se je ženevska politika končala z žalostnim polomom, vendar pa je mnenja, da bi Društvo narodov vendarle moglo omogočiti rešitev mnogih problemov. Francija je v težkem položaju, ker je Italija odkrito nastopila proti Društvu narodov in razorožitvi. Anglija se vedno bolj od-

mika, Nemčija je izstopila, tako da je ostala kot braniteljica Društva narodov le še Francija s svojimi zavezniki. Če Francija sprejme direktna pogajanja z Nemčijo, bi to pomenilo odkrit prelom z zavezniki, malo antanto in Poljsko. Te zavezniške države pa so Franciji ogromno pomagale v njenih kombinacijah. Francija se mora zanašati in zaupati le na lastne sile, to je edini rezultat razorožitvenih pogajanj. »Figaro« napada Boncourja, ker nadaljuje politiko pokojnega Brianda, ki je Franciji toliko škodovala. Drugi listi pa zopet zagovarjajo direktna pogajanja kot edini izhod.

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

Dnevne vesti

Ukrepi proti beračenju

Razglas mestnega načelstva mariborskim meščanom.

V zadnjem času so se ponovno pojavili v našem mestu številni berači, ki nadlegujejo stanovalce po hišah, postajajo čestokrat nasilni in se z naturalnimi dajatvami niti ne zadovoljujejo, marveč zahtevajo pomoči v denarju. Kolikor se je moglo ugotoviti, so berači večinoma z dežele, ki bolj ko se bliža zima, silijo v mesto. Mestno načelstvo opozarja mariborsko javnost, da je beračenje prepovedano tako po kazenskem zakoniku kakor po naredbi kraljevske banke uprave dravske banovine o podpiranju brezposelnih in pobijanju delomrznosti, po kateri se nalaga občinam dolžnost, da poskrbijo za preživljanje ubožcev in brezposelnih in da beračenje od hiše do hiše brezpogojno odpravijo.

Mestna občina mariborska s sodelovanjem mariborske javnosti v dovoljni meri skrbi za brezposelne in ubožne, ki bivajo na njenem teritoriju in je nedopustno, da obremenjujejo mestno prebivalstvo poleg lastnih še številni zunanji prosjaki, med njimi tudi podpore nevredni. Da se prepreči vsako zlorabljanje prosjačenja na ozemlju mestne občine mariborske, je mestni občinski svet na svoji seji 10. novembra 1932 sprejel poseben pravilnik, po katerem se podpirajo berači zgolj z nakaznicami »Pomoč potrebnim« po 50 par (blok z 10 nakaznicami stane 5 Din), ki se vnovčujejo v socialno-političnem oddelku mestnega načelstva s tem, da se upravičencem nakazujejo živila, hrana, obleka, obutev itd., in to potem, ko se je ugotovilo, da prosjak biva v Mariboru, v nasprotnem primeru se pa odpravi v pristojno domovinsko občino.

Po uvedbi navedenih blokov, ki se dobivajo v vseh trafikah, je beračenje znatno popustilo. Če se je sedaj zopet pojavilo, je temu vzrok dejstvo, da se občinstvo podpiranja v obliki nakaznic od dne do dne manj poslužuje. Mestno načelstvo prosí, da podpirajo Mariborčani berače zgolj z nakaznicami in nasilneže prijavijo varnostnim organom!

Someščani! V dneh 18. in 19. t. m. proučimo Zveza Maistrovih borcev 15letnic onih velikih dogodkov, ko so borci gospoda generala Maistra stvarno odločili, da pripade Maribor in njegovo zaledje kraljevini Jugoslaviji. Mestna občina bo razobesila na svojih poslopih državne zastave in vabim someščane, da tudi oni svoje hiše okrasijo z državnimi zastavami! Mestni načelnik dr. L. P. O. I. d. s. r.

Iz profesorske službe. Na državno učiteljsko v Mariboru sta premeščena prof. Viktor Švajcar z realne gimnazije in Bogo Teply s klasične gimnazije v Mariboru.

Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Julij Kajzer, upokojeni železničar in Marija Lešnikova, kuharica; Ivan Krpan, upokojeni podpolkovnik in Franciška Stosier-Eggova, zasebnica; Henrik Nipič, posestnik in Josipina Čepejčeva; Janez Skrbuš, delavec drž. železnice in Amalija Stroimova, Maks Pinter, sedlar drž. železnice in Milica Mliškotova, šivilja. Mnogo sreče!

Nov grob. V noči na preteklo sredo je po daljši težki bolezni preminila v starosti 81 let ga. Jenny Scherbaumova, mati mariborskih industrijcev dr. Frica in Gustava Scherbauma. Pokopali jo bodo jutri popoldne na pobeškem pokopališču.

Tragična smrt splavarja. Pred dnevi je splaval z Gortine proti Dravogradu po narasli Dravi splav, v katerem je bilo povezanih več vagonov lesa. Pri Mravljakovih žagi v Vuzenici je splav zadel ob skalo, skrito pod vodo. Pri sunku je valovje zaneslo zadnji del splava, krnilo pa je udarilo splavarja Gregorja Butalna v trebuh, da je omahnil in padel v vodo. Takoj sta skočila v razdražene valove za njim njegova tovariša, toda ves njihov napor, da bi ga rešila smrti, je bil zaman. Truplo nesrečnega se ni več pojavilo nad vodo in so ga zanesli valovi naglo proti Fali. Tragična smrt uglednega moža je vzbudila med prebivalstvom, zlasti še med splavarji, veliko sočutje.

Predstavniki mestne občine pri mariborski gasilski četli. Poleg zastopnika mestnega občinskega sveta g. Lenarda je imenovan kot predstavnik mestne občine v novo izvoljeni odbor gasilske čete občinski svetnik g. dr. Miloš Vauhnik, v poveljstvo gasilske čete pa mestni fizik g. dr. Novak in gradbeni svetnik g. inž. Baran.

Poslovilni večer. Sokol, Strelska družina, Narodna obrana, Zaria in Krajevna organizacija JNS vabijo vse svoje članstvo, da se udeleži v čimvečjem številu poslovilnega večera sodnika brata Emila Purebra, ki bo drevi ob 20. pri Renčlju.

Tekmovanje za amatersko šahovsko prvenstvo Maribora. V kavarni »Jadrano« so se sinoči odigrale vesele in še neodigrane partije iz prejšnjih kol. Rezultati so bili naslednji: Kramer je zmagal nad Strnišo in Šavlijem, Šavli pa je premagal Lopkova in Romeša, Ostanek pa je zmagal proti Jordanu. Partija Ostanek: Kukovec je bila proglašena za remis. Strniša pa je premagal Jordana. Stanje v prvi skupini je naslednje: Ostanek 5½, Lopkov in Šavli po 4, Kramer 3½ (1), Lešnik 3½, Konič, Strniša, Bien, Kukovec 3, Jordan 2½ (1), Lukež 2, Romeš in Sila po 1 točko. V drugi skupini je Lorber premagal Gujsnika in Gobca star. Stanje v tej skupini je naslednje: Lorber 5, Kotnik 4 (1), Gobec mlaj. 4, Fišer, Cilej in Gujsnik po 3½, Gobec st. 3 in Trelec 2½ točki.

Pomladnik Rdečega križa v Mariboru priredi v nedeljo popoldne, dne 3. dec. v Unionski dvorani mladinski koncert v prid Podpornega društva za revne učence tukajšnjih šol. Ker želimo s tem pomagati najbednejšim družinam našega mesta, prosimo društva in korporacije, da ta dan nimajo prireditev. Zanimivi spored priobčimo prihodnjič.

Delodajalci, spomnite se brezposelnih intelektualcev! Dajte jim dela, dajte jim kruha!

Na občnem zboru »Združenja gledaliških igralcev kraljevine Jugoslavije«, mestni odbor Maribor, ki se je vršil v sredo 15. t. m. v gledališču, je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Jože Kovič, podpredsednik Vladimir Skrbušek, tajnik Danilo Gorinšek, blagajničarka Elvira Kraljeva, odbornik Maks Furijan.

Izredni občni zbor Pokojniskega zavoda za nameščence v Ljubljani. Izredni občni zbor bo v ponedeljek 18. decembra ob 15. v sejni dvorani mestnega županstva z naslednjim dnevnim redom: Poročilo predsednika, volitev 12 članov načelstva in 12 namestnikov, volitev 4 predsednikov za razsodišče in 4 namestnike, volitev 2 preglednikov in 2 namestnikov.

Azijski fond Protituberkulozne lige »podekuje« vložno knjižico. Pred kratkim umrla Hedvika Kagerjeva je zapustila svoji gospodinjini Amaliji Mavričevi na Betnavski cesti 6 vložno knjižico Posojilnice v Narodnem domu, glasečo se na znesek 100 Din. Dedinja pa je storila plemenito gesto in izročila hranilno knjižico Protituberkulozni ligi za fond za zgradbo azila za tuberkulozne bolnike v Mariboru. Lep vzgled požrtvovalnosti zasluži vsekakor splošno priznanje!

Živo srebro je zlezlo pod ničlo. Prvič je letošnjo jesen zlezlo preteklo noč živo srebro pod ničlo. Po deževju je pričel pihati mrzli sever, ki je zelo ohladil ozračje, tako da so se Mariborčani sinoči in danes tesno zavijali v zimske plašče. Obeta se nam torej resnično zgradnja in huda zima.

Tujiški promet. V prvi polovici novembra je bilo pri policiji zglašenih 615 oseb. Od teh je bilo 143 tujcev, in sicer 57 z Dunaja, 13 iz Gradca, 73 pa iz drugih mest.

Posledice previsoke trošarine. Radi previsoke trošarine je zelo padel konzum sladkorja v naši državi. Sladkorna tvornica v Osijeku je pričela zaradi premajhnih naročil odpustiti delavce in bo v kratkem odpuščenih nad 1.100 delavcev. Svoj tradicionalni Miklavžev večer priredi kulturno društvo »Triglava«, dne 2. decembra v vseh prostorih Narodnega doma.

Eleganten pisemski papir v mapah in blokih: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11. prehave.

Zadnji poziv. Predstojništvo mestne policije opozarja vse lastnike fihakarskih in polfihakarskih vozil ter kolesarje, naj v teku 8 dni zanesljivo dvignejo evidenčne tablice v sobi št. 18.

Vozne ugodnosti. Zagreb, zobotehnična razstava se bo vršila 18. in 19. nov. Dovoljena polovična vožnja pri povratku od 19. do 21. nov. Crikvenica, skupščina zveze zdravilišč in klimatičnih mest 20. nov. Polovična vožnja dovoljena od 17. do 25. novembra samo za delegate. Nadaljnje informacije daje »Putnik«, Aleksandrova cesta.

Z avtobusom v Gradec. Če bo lepo vreme, bo vozil avtobus v Gradec še dvakrat, in sicer v soboto 18. in v sredo 22. t. m. Prijave sprejema »Putnik« na Aleksandrovi cesti, telef. št. 21-22.

Anketa o novem voznem redu. V torek 21. t. m. bo pri ravateljstvu državnih železnic v Ljubljani anketa o novem voznem redu za leto 1934. in 1935. Ankete se bo udeležila tudi Mariborska tujsko-prometna zveza, ki jo bo zastopal ravatelj »Putnika« g. Loos. Ker bodo na anketi razpravljali tudi o ugodnejših zvezah na vseh naših progah, prosí Tujsko-prometna zveza vse interese, naj ji nemudoma pošljejo vse morebitne priporočila in zahteve glede železniških zvez z Dravske doline, Dravskega polja, s Slovenskih gor, konjiške kotline in z drugih krajev bivše mariborske oblasti, da jih bo zamogla predložiti anketi.

Nova številka »Bilance«. Izšla je nova številka »Bilance«, praktične in teoretske poučne nedeljske revije za knjigovodstvo, organizacijo, revizijo in reorganizacijo v Zagrebu naslednje vsebine: Borba proti zlu, Več čistega dobička, Temeljne osnove organizacije in drugih članov organizacijskega življenja. Uredništvo in uprava revije je v Zagrebu.

»Bojovník« je zopet izšel. V zadnji številki prinaša raznovrstne članke o sodobnih vprašanjih. Objavljeno pa je v njem tudi pismo, v katerem sporoča osvoboditelj Maribora in njegovega zaledja general Rudolf Maister svoj izstop iz Zveze bojovníkov. Zaradi mnogostranske vsebine zasluži list, da ga čita in naroči vsak, zlasti bivši vojak. Naroča se v Ljubljani, Poljanska cesta 18.

Nevarnost povodnj. Po zadnjem neprestanem deževju je začela naraščati zlasti Mura. Prestopila je svoje bregove in preti nevarnost povodnji Dolnji Bistrici in Hotizi. Vso okolico Lendave pa so preplavili potoki, ki se izlivajo v Lendavo. Pri Prelogu pa je prestopila bregove tudi Drava.

Obsojeni ljubljanski visokošolci. Pred državnim sodiščem za zaščito države je bila včeraj objavljena razsodba v procesu proti skupini visokošolcev iz Ljubljane, ki so bili obtoženi komunistične propagande in obsojeni: Boris Vojnolović, stud. teh. na 5 let ječe, Konrad Venigerholc, stud. teh. na 3 leta ječe, Dušan Bole, stud. for. na 1 leto strogega zapora, Lidija Šentjurčeva, stud. phil. na 2 leti ječe, Ivanka Močevićeva, stud. phil. na 2 leti ječe, Fedor Kovačič, stud. teh. na 6 mesecev strogega zapora, Boris Kidrič, stud. teh. pa je bil oproščen. Vsi so bili obsojeni tudi na večletno izgubo častnih državljskih pravic.

Radio Ljubljana. Spored za petek 17. novembra. Ob 11: šolska ura; Vzgojno predavanje, predava Pero Horn; 12:15: plošče; 12:45: poročila; 13: čas, plošče; 18: smučarska gimnastika (Drago Ulača); 18:30: predavanje Narodne obrane; 19: sokolstvo (Janez Poharc); 19:30: izleti za nedeljo (dr. Andreika); 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, plošče.

Grajski kino. Danes in do vključno petka izboren zanimiv spored. Dva filma v eni predstavi. »Oklopnača Emden«, interesanten, napet film. Kot drugi film je izborna vesela opereta »Zasebna tajnica«. Hermann Thimmig, Renate Müller, Felix Bressart.

Kino Union. Od danes dalje prvovrstni Bolvaryjev velefilm »Noč velike ljubezni« z Gustav Fröhlichem in slavnim kolosurno pevko Jarmilo Novotno v glavnih vlogah. Globoka vsebina, krasni naravni posnetki Carigrada, fina glasba od Roberta Stolza, bogata oprema.

Pri železnih težkočah, zgagi, zmanjšanim občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zasplosti, povzroči kozarec Franc-Joževe grenčice takojšnje poživljenje zastale

Na oano gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 16. novembra ob 20. uri »Pop Čira in pop Spira«. Red A.

Petek, 17. novembra. Zaprt.

Sobota, 18. novembra ob 20. uri »Gospoda Glembajevi«. Znižane cene. Zadnjič.

Nedelja, 19. novembra ob 15. uri »Roksi«. Znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri »Studentje smo«.

Prva ponovitev Bučarjeve operete »Studentje smo« bo to nedeljo 19. t. m. Pri premieri so »Studentje« ob dobro zasedeni hiši zelo lepo uspeli ter se je občinstvo izbornu zabavalo. Vsebinsko je opereta jako zabavna, glasba, napisana v načinu jazza, pa je temperamentna in melodiozna.

Prihodnja premiera bo Jurčičev »Deseti brat« v odrski priredbi režiserja Ferda Delaka, ki je predelal imenovano delo kot odrski roman. Režira Ferdo Delak, nastopijo Kraljeva, Zakrajškova, Starčeva, Dragutinovičeva, Savinova, P. Kovič (deseti brat), Nakrst, Rasberger, Grom, Skrbušek, Medven, Gorinšek, Harstavič, Furijan, Tovornik, Daneš, Blaž, Crnobori in Verdonik.

Kdor si še ni ogledal učinkovite Kraljevine drame »Gospoda Glembajevi«, ki je v izvrstni režiji dr. Br. Gavelle dosegla prav velik uspeh, naj ne zamudi poslednje priložnosti, ker uprizore to delo v soboto 18. t. m. **poslednjič** v sezoni. Veljajo znižane cene.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreni, ožornost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »**Franz Josefove grenčice**«. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »**Franz Josefova voda**« pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »**Franz Josefova voda**« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Velika kavarna«. Vsak dan koncert balajak!

Čebele kradejo. Čebelarju g. Gorniku na Teznu je v noči od četrta na petek neznan prijatelj sladkega medu sunil iz čebelnjaka panj s čebelami. Odnesel ga je v bližnji gozd, od vzel medene satnike, nato pa opazil, da čebele nehvaležno prepustijo usodi. Na srečo je našel drugo jutro panj neki železničar, ki je vrnil premražene čebele gospodarju.

Avtomobilska nesreča. Blizu Sv. Trojice v Slov. gorah se je na ostrem ovinku ceste proti Gornji Radgoni pripetila danes zjutraj ob 4. avtomobilska nesreča in je le srečnemu naključju pripisati, da ni zahtevala človeških žrtv. Neki tovorni avtomobil, na katerem se je vozil tudi mariborski klobučar Auer na sejem v Gornjo Radgono, je na ovinku zdrknul s ceste in se prekucnil v obcestni jarek. Pri tem se je Auer nekoliko potolkel na glavi in rokah. Kmetje, ki so se peljali v Gornjo Radgono, so bili prvi, ki so opazili nesrečo in pomagali izvleči težek tovorni avto iz jarka. Na srečo pa se tudi avtomobilu ni nič zgodilo in so tako nemoteno nadaljevali pot proti Gornji Radgoni.

Kakor Bat'i, kralju čevljev, je sinoči razbila neka neznana družba čevljarske mojstru Smrekarju dve šipi na njegovi delavnici na vogalu Vrtni in Smetanove ulice. Junaštvo so izvršili še neizsledeni storilci okrog polnoči in so razbili šipe s kamenjem. Ni torej več samo kralj čevljev objekt atentatov, marveč so jim izpostavljeni tudi solidni čevljarski mojstri, ki se borijo proti Bat'i in njegovi industriji.

Nezgoda. Pri razkladanju težkih vinske sodov je včeraj popoldne doletela v Studencih stanujočega kurjača, 61letnega Martina Ozimiča, huda nezgoda. Sod mu je zmečkal dlan leve roke in je moral Ozimič iskati zdravniške pomoči v bolnišnici.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 0,6 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 0,9 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 734,8, reduciran na ničlo pa 733; relativna vlaga 96; včeraj je padlo 0,4 mm padavin. Vreme je jasno in mrzlo.

Mariborski gostilničarji proti kazinski restavraciji

PRITOŽBA ZDRUŽENJA GOSTILNIŠKIH PODJETIJ V MARIBORU.

Kakor smo že poročali, je mariborski mestni občinski svet na svoji redni seji v petek, dne 10. t. m. z večino glasov navzočih občinskih svetnikov sklenil otvoriti v kazinskih prostorih restavracijo, katere oddajo bo mestna občina po običajni poti razpisala. Proti temu sklepu je vložilo »Združenje gostilniških podjetij v Mariboru« v zakonito določenem roku na obrtni oddelek mariborskega mestnega načelstva naslednjo pritožbo:

»Restavracija v kazinskih prostorih se po določilih § 77., točka 3, sploh ne sme ustanoviti, ker je v neposredni bližini cerkve. Ta obrat bi bil cerkvi najbližji od vseh obratov, kar jih imamo v Mariboru. V odgovarjajoči razdalji od gledališča je dovolj in dobrih gostilniških lokalov ter kavarn. Ni nam znano, da bi bilo kje gledališče vzrok za otvoritev gostilniškega obrata v istem posloplju. O gledališču kot takem imamo višje mnenje.

Mestna občina ima še pet gostilniških koncesij, in čemu ji je potrebna še šesta, ko je bilo vendar v Mariboru zaradi krize letos od 135 obratov zaprtih že sedem. Podobna usoda pa čaka več drugih gostilniških obratov v našem mestu. Adaptacijo spodnjih kazinskih prostorov je mestna občina izvršila z izrecnim namenom, da bi služili tukajšnjemu občinskemu zboru. Dejstvo, da je v teh prostorih svoječasno že bila restavracija, ne more biti merodajno. Tam je res bila restavracija in stari Mariborčani tudi vemo vzrok, zakaj je bila. Če se že ne morejo ohraniti in vzdrževati restavracije v naših Narodnih domovih, smemo upravičeno dvomiti nad prospehom restavracij v prostorih, ki so nekoč služili našim nacionalnim nasprotnikom v borbi proti nam in našem življu.

Kakor smo že omenili, so skoraj vsi naši gostilniški in kavarniški obrati v nevezdrnih razmerah. Namesto, da bi nam občina pomagala prebresti krizo, nasprotno sama ustanavlja konkurenčno podjetje in to s sredstvi, ki gredo tudi iz naših, gostilniških davkoplačeval-

skih žepov. Mislimo, da to pač ni naloga in namen občine.

Z velikimi žrtvami so naši člani sezidali reprezentančne prostore, kjer so se do zadnjega časa vršile največje prireditve v splošno zadovoljstvo. Zaradi reprezentance nova restavracija v kazinskem posloplju torej ni potrebna. Smo pa tudi mnenja, da bi bilo za dvig in napredek tujkega prometa v Mariboru storiti in ustanoviti še marsikaj potrebnega. Vprašamo pa: kateri zasebnik naj investira v uresničenje teh namenov in načrtov potrebni kapital, če pa vidi, da mu občina sama z njegovimi plačanimi davki in drugimi dajatvami ustvarja nepotrebno konkurenco?

Dvomimo, da bi mestna občina oddala kazinske restavracijske prostore bodočemu najemniku brezplačno. Čim bo pa najemnik moral plačevati odgovarjajočo najemnino, razsvetlavo, takse in podobno, je zapisan že naprej propasti. Stari obrat, ki so bili dobro fundirani in ki imajo že svoje stalne stranke, hira, novo ustanavljanje obrati pa po vrsti propadajo. Že zaradi zaščite bodočega najemnika smo proti dovolitvi koncesije.

Svoječasno je bil med mestno občino kot splošnim upravnim oblastvom in med »Združenjem gostilniških podjetij« dogovor, da se začasno ne izda nobeno novo dovolilo za gostilniški obrt, dokler se sedanje težke razmere ne uredi in zadostno izboljšajo. Sedaj pa zahteva prav mestna občina kot prva med dogovorniki, otvoritev nove restavracije, čeprav bi morala kot občupravno oblastvo prve stopnje varovati interese vseh obratov.

Z ozirom na vse navedeno je »Združenje gostilniških podjetij v Mariboru« mnenja, da za restavracijo v kazinskem posloplju ni le prav nobene potrebe, temveč bo eventualna dovolitev v nedvomno škodo bodočega najemnika, v škodo članov gostilniškega združenja ter nikakor ne v korist in ugled mariborske mestne občine.

no gardo«, ki je štela takrat že okoli 1000 mož. Naš odločni nastop je premagal vse ovire. Zasedli smo tudi vse severno ozemlje od Mure do Velikovca. In to, kar je držal general Maister, je tudi ostalo naših lepih domovini. Pod njegovim poveljstvom je bil vsak mož in vsak častnik na svojem mestu. Mnogo jih je takrat tudi padlo in njih grobovi pri Radgoni, Dravogradu, Labodu in Št. Pavlu so žive priče, kaj premore velika ljubezen do naše velike in lepe domovine.

Letos obhajamo 15letnico našega osvobodjenja. Zato vsi, ki ste sodelovali leta 1918., pa tudi tisti, ki uživate trud in požrtvovalnost Maistrovih borcev, dne 18. novembra v Mariboru, da dostojno in veličastno proslavimo naš jubilej.

Sokolstvo

ČLANSTVO IN NARAŠČAJ VSEH MARIBORSKIH SOKOLSKIH DRUŠTEV se poziva, da se korporativno udeležijo proslave 15letnice osvobodjenja Maribora. Zbirališče za bakljado v soboto 18. t. m. bo ob 19. uri v Dvořakovi ulici s čelom pri kavarni »Orient«, obleka civilna z znakom, le praporčki in spremstvo praporov je v krojih. V nedeljo je veliki zbor na Glavnem trgu. Za ta zbor se zberejo društva Maribor matiča in Maribor III. ob 9. uri 15 min. pred Narodnim domom, društva Maribor I, Maribor II, Studenci, Tezno, Radvanje in Razvanje pa na Trgu kralja Petra. Vsi v civilu z znaki. Župna uprava.

Sokolsko društvo Studenci poziva vse članstvo, da se udeležijo polnoštevno sobotnih in nedeljskih svečanosti. Zbirališče je pred Sokolskim domom v soboto ob 18. uri, v nedeljo pa ob pol 9. uri. Odbor.

»Črnošolec« na odru pobreškega Sokola. Pobreški sokolski oder priredi v nedeljo 19. t. m. ob 16. uri v Renčjevi dvorani »Črnošolca«, igró v 5 dejanjih. Predstave naj se udeležijo članstvo domačega Sokola in bratskih sosednjih društev,

Klabund: X. Y. Z.

Vprizoritev dramskega študija Zveze mladih intelektualcev.

Kakor zmirom ob takih prilikah: prazne lože in nabito polno dijaško stojišče. Dokler stvari niso potem revolucionarno obrnili. Pa kdo bi zdaj še tarnal nad »merodajnimi«! Je že tako: da obstojajo tudi dolžnosti do mladine, ve danes le malokdo. To za uvod, ker je že taka tradicija.

X. Y. Z. je lahko salonsko delo, ki obravnava, kljub finalu o večnosti tega problema, vendarle že nekoliko obrabljen sujet zakonskega trikota. Zahteval bi pred vsem zelo rutiniranih igralcev, zato izbira za diletanški oder gotovo ni najsrečnejša. Toda s praktičnih vidikov se da razumeti, ker četvorica igralcev in ne prevelike zahteve v opremi pocenijo gostovanja.

Režija g. Maksa Furijana se je trudila, da s primernim tempom zakrije pomanjkanje rutine in da z rahlim podčrtavanjem in ironiziranjem nekaterih prizorov pripomore igri do večje aktualnosti.

O igralcih bi se dalo povedati, da je gđc. Rasbergerjeva s svojo temperamento in naivno konteso dvignila tudi pri svojih partnerjih (g. Starcu kot Z-u in g. Butolnu kot X-u) igro nad nivo običajnih diletanških predstav. Prepričan sem, da bo dosegel ta studio še večji uspeh ko tokrat, če si bo znal izbrati delo, ki bo igralcem bolj odgovarjalo. Ta večer pa je bil več kakor zgolj objuba.

J. D.

Nekaj spominov in voščil

Engelbertu Ganglu ob 60-letnici.

Kje ste, naši kraji, naši vinogradi in naše meje? Kako, da se danes še posebno spominjam nanje, da jih vidim, da hodim po njih, obiskujem znan ce in jim stiskam roke? In stare trdne korenine, razni Dobravci, Reharji, Živci in kolikor vas še je, kje ste? Oče Nanos, prijatelj Čaven in Mačji kot, sosed Kovk in vi griči vinorodni nad blesteče deročo Vipavo! Tudi v Logu sem, mogočno zvonil z velikim zvonom. Na vse strani odmeva, tudi proti Budanjam. Zakaj jih omenjam? Leto 1892. se vrača v moj spomin in z njim spomin na vse tiste svetle dogodke. Tisto leto je bilo, ko je nastopil svojo prvo učiteljsko službo tam gori tovariš in prijatelj Gangl, sedaj 60-letnik. Tamkaj sva se spoznala in se nisva več zgrešila. Še danes trčiva semtertja skupaj, ko sva tako daleč narazen. Kje je namen teh vrstic? Voščilo, da bi doživel še toliko let, da bi si noge do kolen obrabil in da bi storil še toliko dobrega in lepega kakor dozdej. Nikdar ne bom pozabil, kje je Metlika, kje Tvoja rojstna hiša, obraza Tvojega očeta, od katerega

vabljen pa je prav iskreno vse ostalo Sokolu naklonjeno občinstvo.

Sport

Medklubiški odbor LNP, službeno. Včerajšnje službene objave se v toliko popravijo, da bo prvenstvena tekma SK Svoboda (Maribor):SK Drava na igrišču SK Drave, in ne kakor je bilo objavljeno, na igrišču SK Ptuja.

ISSK Maribor:SK Železnikar. V nedeljo 19. t. m. se bo odigrala ob 14.30 na igrišču SK Železnikarja prvenstvena nogometna tekma med ISSK Mariborom in SK Železnikarjem. Tekma bo ob vsakem vremenu. Sodil bo sporazumno g. Deržaj iz Ljubljane.

Predavanje o smučarstvu priredi 25. t. m. mariborska zimskosportna podzveza, in sicer v prostorih Ljudske univerze na Slomškovem trgu. Predaval bo predsednik ljubljanske zimskosportne podzveze g. Ante Onidovec na podlagi številnih skioptičnih slik.

Gradjanski povabljen na Dunaj. Dunajski Rapid je povabil zagrebške »purgerje« na Dunaj, kjer bi sodelovali 6. in 7. januarja pr. 1. na mednarodnem nogometnem turnirju, ki ga priredi Rapid.

PRAVI DOMAČI IZDELEK

sem krenil prvič, ko sem bil tam, čez Trdinove Gorjance v Karlovec in od tam na Reko in Sušak ter Trst. Pri tem sem sedel nekaj dni s prijateljem Verbičem na Plitvičkih jezerih, ki so nam kazala svoja čistočasta dna in ponujala nešteto rakov, ki sva jih v tamošnjem hotelu tudi dobila za mal denar toliko, da jih ni bilo mogoče spraviti pod streho. Torej sami lepi spomini! Dragi prijatelj Gangl! Kaj naj Ti še voščim, še želim? Mislim, da je dovolj gornje voščilo, dodam samo še to, da bi Tvoji nauki bujno obrodili, Tvoja iskrena navodila pozno v starost po vsej naši lepi domovini kleno odmevala. In mislim, da se tem željam pridruži sto in sto pravih starih in novih prijateljev! — Bog Te živi!

Jože Kostanjevec.

Ptuj

Likvidacija agrarne reforme na pohodu

Tridnevna razprava o likvidaciji agrarne reforme na Herbersteinovem veleposestvu, ki se je vršila, kakor smo poročali, v prostorih okrajnega cestnega odbora v Ptuj, je končana. Pri razpravi so bili navzoči zastopniki vseh občin, v katerih okolišju leže zemljišča veleposestva, nadalje so se udeležili razprave zastopniki agr. interesentov, kojih število presega 1200, kakor tudi posamezni pritožitelji.

Komisija, kateri je predsedoval šef agrarnega odseka banske uprave v Ljubljani, agrarni inšpektor dr. Šapla, je zaslišala vse interesirane stranke. Ugotovile so se spremembe kultur, nastale od leta 1919. naprej. Celo veleposestvo obstoji iz štirih ločenih enot, in sicer v Ptuj, Ravnem polju, Vurbergu in Hraštovcu ter meri v celoti 1966 ha. Od tega je 409 ha njiv, 268 ha travnikov, 62 ha sadovnjakov, 26 ha vinogradov, 23 ha pašnikov in 1114 ha gozda. Nadalje ima veleposestvo 50 ha ribnikov, 7 ha stavbišč, 10 ha neplodnega in davka prostega sveta. Gozdovi, v kolikor presega 1000 ha, so že razlašeni, razdeljeni med agrarne interese pa je dozdej nekaj nad 400 ha obdelane zemlje. Za veleposestnika znaša takozvani ožji maksimum samo 53 ha, ker se mu odprodana površina, koja je odprodal deloma z dovoljenjem deloma brez dovoljenja, šteje v maksimum.

Komisija je vzela na zapisnik vse pritožbe in prošnje agrarnih interesentov, osobito odpuščenih uslužbencev in viničarjev. Odlok o udržitvi objektov in predloženih prošnjah in pritožbah bo izdala banska uprava na temelju zakona o likvidaciji agrarne reforme. Zakon s pravilniki je v vseh podrobnostih tako jasen, da bo tudi za to veleposestvo dana možnost izvesti pravilno likvidacijo agrarne reforme.

Kino. V sredo, dne 15. t. m. in v četrtek, dne 16. t. m. obakrat ob 20. uri se predvaja veliki zgodovinski tonfilm »D o u a u m o n t e« iz borbe pred Verdunom in Douaumontom. Kot dodatek Ufin tednik.

O. Henry:

Sobolj

Ko je Molly Mac-Keever s čarobnim pogledom svojih modrih oči premagala Kida Bradyja »knockout«, je zapustil tolpo iz Dimnikov.

Ta tolpa je imela ime po mestnem delu, imenovanem »Dimniki«, ki se razteza sporedno z enajsto in dvanajsto avenijo. Glavni posel njenih članov je bil, jemati pasantom denar ali papirje, opravek, ki so ga izvrševali s pomočjo posebnih prijemov brez hrupa, brez pozornosti in nasilnosti.

Kid Brady je obljubil Molly, da se bo poboljšal. Njegovi tovariši so obžalovali njegov odhod, a razumeli so, da ne more omalovaževati nasvetov in želja svoje izvoljenke.

»Ne jokaj!« je dejal nekega večera Kid Brady. »Pustil bom tolpo... Delal bom, Molly, in v enem letu bova mož in žena. Najela si bova stanovanje, imela bova flavto, šivalni stroj, avto in bova žive la kar moči pošteno...«

Osem mesecev je minilo. Kid Brady se je bil lotil svojega prejšnjega posla — kleparstva, med tem pa je tolpa nadaljevala svoje pohode, razbijala glave policistom in praznila žepe zakesnelih pasantov.

Nekega večera prinese Kid skrivnosten zavoj in pravi Molly: »Odprži to, zate je!« Molly raztrga papir in krikuje.

»To je ruski sobolj«, razlaga Kid ponosno, dočim je mehko krzno že božalo Mollyna rožna ličeca...

»Pa nikak posnemek, da veš! Nič ne pride iz Rusije, kar bi bilo prelepo za mojo malo Molly.«

Molly žari od veselja. A naenkrat za-

čuti košček ledu v vročem toku svojega navdušenja.

»Ljubček moj si!« pravi iz najbolj iskrene hvaležnosti. Nikdar v svojem življenju še nisem imela krzna... Ali... ali pa ni sobolj strahovito drag?»

»Si me mar kdaj videla kupovati na dolg?« odgovori Kid veličanstveno. »Ali si me kdaj videla nakupovati na bazarjih, kjer dobiš deset stvari za pet dolarjev? Računaj dvestopetdeset dolarjev za boo in stopetinsedemdeset za muf, pa si lahko predstavljaš ceno sobolja!«

Molly stisne krzno k prsim. Dobesedno očarana je. A njen nasmeh pomalem izginja. Molly začne prodirno gledati Kida.

On ugane njeno misel.

»No«, pravi z igrano okornostjo. »Ne vznemirjaj se. Kupil sem to za pošten denar.«

»S petinsedemdesetimi dolarji zaslužka na mesec?«

»Da. Štedil sem.«

»Položil si na stran 425 dolarjev v osmih mesecih, Kid?«

»Ej, tiho žel!... Imel sem še malo denarja poprej. Misliš vendar, da sem se vrnil med tolpo. Pravim ti, da sem pošteno plačal, ogrnil si krzno, dragica, pa pojdiva na sprehod!«

Molly je pomirjena. Odideta. V siromajnem delu mesta, kjer stanujeta, zelo občudujejo njeno soboljevo krzno. Na nekem vogalu zagledata nekaj zaupnikov tolpe. Ti spoznajo Kida, pozdravijo njegovo ženo in oprezujejo naprej.

Za Kidom pa je hodil neki mož v razdalji sto metrov. Bil je nadzornik Rancome iz General Officea. Ustavi bledega fanta v rdeči pleteni srajci, pa ga vpraša, zakaj je taka reč po ulicah.

»Ker je ona Kidova ženščina tako nasmeljena,« pravi fant. »Govorijo, da je

zmetel devetsto dolarjev za njeno kožu-hovino.«

»Ali se je res lotil svojega starega posla?«

»Da. A vendar! Zavajeni klepar in pa krzno deklini ne gresta skupaj; ali ne?«

»Rancome se je požuril, dojde Kida in mu položi roko na ramo, pozornost motreč Mollyno soboljevo krzno.«

»Kid Brady, rad bi spregovoril z vami besedo.«

Kid namrši obrvi in stopi dva koraka vstran.

Rancome nadahne:

»Ali niste šli včeraj popravljati neke cev h gospej Hehtcote, West, Sedma ulica?«

»Da.«

»Soboljevo krzno, vredno tisoč dolarjev, njena last, je istega dne izginilo. In njeno krzno je bilo izredno podobno temu, ki ga ima vaša spremljevalka.«

»Za vraga!« zavpije Kid ves divji. »Kupil sem to krzno včeraj pri...«

»Vem, da pošteno delate Kid in želim samo, da bi se bil zmotil. Sprejmi vas torej k trgovcu, ki vam je prodal. Moj predlog je sprejemljiv, kaj?«

»Prav,« odgovori Kid Brady.

Potem pa se namah ustavi. Čudno pogleda Molly in reče: »Ne... ni potrebno. Saj je res krzno gospe Hehtcote... Molly, vrni ga boš morala.«

Molly se obupana oklene Kidove roke. Skoraj neslišno šepne:

»Oh, Kid... In jaz sem bila tako ponosna nate! Kako strašno! V ječo te vtaknejo, pa bo konec najine sreče!«

»Brž pojdi domov!« zaukaže Kid. »Pojdi! Pojdi brž!... Pridete Rancome! Vzemite njeno krzno... Počakajte malo...! Ne! Tristo vragov! Pojdi, Molly! Sledim vam Rancome!«

Detektiv da znamenje policistu Kohe-

nu, ki gre pravkar mimo. Kohen se pri- bliža. Rancome mu razjasni zadevo.

»Da.« Izjavi Kohen. »Slišal sem o tem ukradenem sobolju. Pravite, da ga imate tu?«

Policist vzame krzno v roke in ga pozorno ogleduje. »Preden sem šel k policiji,« pravi, »sem bil krznar. Šesta avenija. Da. To je pač sobolj. Pa ne iz Rusije, ampak iz Alaske. Booa stane okoli dvanajst dolarjev. Muf pa...«

»Vam zamaši usta!« krikuje Kid in položi svojo roko policemanu na široka usta.

Kohen se opoteče. Molly joka. Nadzornik se vrže na Bradyja in ga s Kohe- novo pomočjo uklene.

»... Boa stane dvanajst dolarjev in muf devet...« Spet povzame policist. »Kaj je zdaj s historijo o sobolju za tisoč dolarjev?«

Kid Brady odgovori ves rdeč:

»Prav imate. Plačal sem enaindvajset dolarjev petdeset za oboje. A rajše bi bil sedel šest mesecev, kakor da bi to priznal Molly.«

Nakar se ga Molly oklene.

»Kaj je meni za sobolja, za tvoj denar in za vse skupaj,« pravi. »Svojega Kidja hočem. Tebe, ljubi moj Kidy, klub temu, da prerad visoko letaš!«

»Odvzemite mu okove!« zaključi Kohen. »Ko sem šel s komisarijata, sem zvedel, da je dobila dotična dama svoje krzno nazaj.«

In obrnjen k Kidu Bradyju doda:

»Mladi mož, odpuščam vam, da ste mi položili roko na usta! A pazite drugič!«

Rancome vrne krzno Molly in ona s čarobnim nasmeškom gleda svojega Kidja, med tem ko si z gracijo kneginje ogrinja kožu-hovino...

Afriška divjačina izumira

KONFERENCA ZA OHRANITEV AFRIŠKE FLORE IN FAUNE.

V Londonu je za prihodnje dni sklicana konferenca za ohranitev afriške flore in faune. Ta konferenca je izzvala živo zanimanje pri vseh prijateljih narode po vsem svetu. Angleška vlada je povabila k posvetovanjem glede vzdrževanja in ohranitve živalskega in rastlinskega življenja Afrike tudi predstavnike vseh zainteresiranih vlad.

Znano je, da je napredek civilizacije in razširitev bombazne ter sladkorne produkcije iz Egipta pregnal nilskega konja, krokodila in divje svinje. Na enak način sedaj počasi izginja velika divjačina iz onih tropskih in južnih krajev Afrike, kjer se je vseprek razširilo kmetijstvo. Končano pa je vzrok tudi v umni in poživljeni živinoreji domačih koristnih živali, katerim omenjeni kraji močno prija, in katerih gojitev mora nedvomno povzročiti izginjenje divjih zveri in živali.

Tako bodo kmalu med drugimi živalskimi prebivalci Afrike iztrebljeni skoraj popolnoma tudi sloni, antilope, cebre in bivoli. Izumiranje velike divjačine v raznih afriških pokrajinah je mnogo večje, kakor se to danes misli. Mnoge vrste redkih živali so sploh že popolnoma izginile. Najboljše sredstvo, da se prepreči izumiranje divjačine, so po mnenju raznih strokovnjakov prirodna zaščitna ozemlja ali takomenovani »narodni parki«, kakršnih je v Afriki že več. Najbolj

znana sta Krügerjev park in Parc National v belgijskem Kongu.

Anglija namerava na omenjeni konferenci postaviti razne predloge za ureditev novih takih parkov in za omejitve lova na redke afriške živali.

Življenje diplomatov v sovjetski Rusiji

Francosko poslanstvo v Moskvi.

Pariški list »Excelsior« je objavil te dni dopis iz Moskve, v katerem se opisuje francosko poslanstvo v Moskvi. Pisec članka pripoveduje, kako težko so tuje države, ki so priznale Sovjetsko unijo, našle v Moskvi primerne prostore za svoja poslanstva. Sedaj imajo v Moskvi svoja poslanstva ali misije naslednje države: Afganistan, Nemčija, Avstrija, Kitajska, Danska, Estonka, Finska, Francija, Anglija, Grška, Italija, Japonska, Letonska, Litva, Norveška, Perzija, Poljska, Švedska in Turčija. Španska je šele sedaj priznala sovjetsko Rusijo, toda njen poslanik še ni dopotoval v Moskvo. Češkoslovaška, čeprav še ni priznala Sovjetske zveze, ima že v Moskvi svojega opolnomočenega predstavnika.

Do letošnjega leta je bilo francosko poslanstvo v Moskvi nastanjeno v majhni, nizki hiši, ki je bila nekoč last industrijca Lunajevova. Skromnost te zgradbe je začudila Francoze, ki so prihajali v Moskvo. V začetku letošnjega leta pa je bivši francoski poslanik v Moskvi, grof Dejean, nabavil potreben kredit za najem drugega poslopja, v katero so se preselile pisarne in konzulat. To je hiša, ki je bila nekoč last plemiča maršala P. A. Bazilevskega. Krasno poslopje v novem gotškem slogu dostojno predstavlja Francijo, pripominja pisec omenjenega dopisa.

V pritličju so pisarne in konzulat, v prvem nadstropju pa je pisarna vojaškega atašeja in stanovanja članov poslanstva. V nekdanji Lunajevovi hiši stanuje sedaj veleposlanik. Notranjost hiše je okrašena z gobelini in pohištvo, ki je bilo pripeljano semkaj iz nekdanjega francoskega poslanstva v Petrogradu. Predstavniško poslopje Francije v Moskvi je postalo elegantno in gostoljubno shajališče izbranega občinstva. Sedanji poslanik Alphan in njegova žena nadaljujeta tradicijo grofa Dejeana. S seboj sta pripeljala tudi svoje otroke, v družbi katerih je zelo veselo, tako da vlada v moskovskem francoskem poslanstvu vedno pestro življenje in veselje.

Maharadža pobegnil s plesalko.

Sir Tukoji Rao Puar, maharadža države Devas v Srednji Indiji, je zapustil pred mesecem dni svojo domovino in biva sedaj v Pondicherryju. Te dni pa je prejel maharadža od angleškega generalnega guvernerja iz Srednje Indije ultimatum, naj se najpozneje do 10. novembra vrne v Devas, ker bi moral sicer guverner prevzeti državno upravo v Devasu v svoje roke. V ultimatumu nadalje obtožuje guverner sira Tukoja Rao Puarja, da je državno blagajno pred svojim begom popolnoma izpraznil, kar se pravi, da je ves državni denar izmaknil in vtaknil v svoj žep. Te dni se je tudi pojasnil pravi vzrok maharadžinega bega: očarale so ga temne oči neke plesalke, ki ga je zmamila s seboj. Zdi se, da bo maharadža odklonil vrnitev v svojo domovino.

Fotografiranje skozi meglo.

V Berlinu je bila pred dnevi otvorjena fotografska razstava, na kateri vzbujajo posebno pozornost in občudovanje fotografije, ki so bile posnete skozi najgostejšo meglo. Te slike so bile posnete s pomočjo posebnih plošč in objektivov, ki so zelo občutljivi za intrardeče žarke. Ta iznajdba ima velikanski pomen zlasti za letalce, ki bodo v bodoče lahko tudi skozi najgostejšo meglo iz primerne višine fotografirali teren.

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Založba pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti tvrde V. Weigl.

Sobo odda

DVA GOSPODA
ali dijaka sprejem na stanovanje in hrano. Cena 450 Din. Koroška cesta 17, I. desno. 4383

LEPO SOBO

oddam mirnemu gospodu. Razlagova ulica 25. II. desno.

OPREMLJENO SOBO.

lepo, z električno razsvetljavo, oddam eni ali dvema osebam. Vrazova ulica 6, pritličje, levo. 7002

Stanovanje

TRISOBNO STANOVANJE, center mesta, solnčno stran v popolnoma renovirani hiši oddam takoj ali s 1. decembrom. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Stanovanje, center 900«. 4386

TRISOBNO STANOVANJE, mansardno, nad II. nadstropjem, v sredini mesta, oddam takoj ali s 1. decembrom. Pismene ponudbe pod šifro: »Tri sobe s kuhinjo 550« na upravo Večernika. 4385

ZA PISARNE.

zdravnika, ali druge poslovne svrhe, oddam v centru mesta 3-sobno, solnčno stanovanje z lastno predsobo (brez kuhinje). Velikost 80 kv. metrov. popolnoma renovirano. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro: »Center. I. nadstropje«. 4384

DVOBNO STANOVANJE s pritlikinami, solnčno, suho, takoj oddam mirni, stalni stranki. Vprašati v trgovini Sikošek, Koroška cesta 102. 4382

SPREJMEM GOSPODIČNO kot sostanovalko. Naslov v upravi »Večernika«. 4369

Zgubljeno

ZGUBILA SEM rjavo ročno torbico z legitimacijo in tremi ključi, od Gosposke ulice do Betnaveške c. Najditelj dobi 100 Din nagrade. Naslov v upravi lista. 4388

Službo išče

POSTREZNICA, poštena, s priporočilom, išče mesto. Naslov v upravi »Večernika«. 4382

GOSPODIČNA, sirota brez staršev, marljiva, poštena in zanesljiva, izučena v galanteriji in špeceriji, išče zaposlitev. Naslov pove upravo lista. 7001

UBOGI 15-LETNI DEČEK gre za valenca kraljske, pe-karske ali brivske obrti. Naslov pustiti v upravi Večernika. 4271

Pisarniški Papir

in pisarniške potrebščine kupite najbolje v

TISKOVNI ZADRUGI
MARIBOR
Aleksandrova c. 13

2000 volnenih čepic

po 5 Din dobite samo v Trpinovem bazaru

Cvetlice

vence in šopke dobite najceneje v cvetličarni

Požar, Tyrševa 36
palača Ban. hran.